

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

7/38027
611.102

Sayı : 56020453/2014-610.01-153/2078/3750
Konu : Yazılı soru önergesi

22/09/2014

T¼RKIYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 04/02/2014 tarihli ve 43452547-120.00-7/38027-277042 sayılı yazı,
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel M¼d¼rl¼đ¼ ifadeli, 07/02/2014 tarihli ve 31853594-610-2-7439-943 sayılı yazı,
c) 02/04/2014 tarihli ve 910/1620 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde Başbakanlığa gönderilen ve ilgi (b) yazı ile Bakanlığımızca cevaplandırılması tensip olunan, İstanbul Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrikulu tarafından Sayın Başbakan'a yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/38027 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (c) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

DAđITIM:
Geređi:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2014-610.01-153/2077/3749
Konu : Yazılı soru önergesi

22/09/2014

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Sayın Başbakan'a yöneltilip Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması tensip olunan 7/38027 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Süngerli oda olarak tabir edilen odalar; tavan, taban ve duvarları sünger ile kaplı, branda ile muhafaza altına alınan, burada bulunan hükümlü ve tutukluların kapalı devre kamera sistemiyle takip ve kontrol edilebildiği, aynı zamanda bu görüntülerin kayıt altına alındığı, hükümlü ve tutukluların insani ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri için temiz ve kirli su tesisatı ve havalandırması bulunan yerlerdir.

5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 6. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi, 49., 50. ve 115. maddeleri ile Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi İle Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğü'nün 185. maddesinin birinci fıkrası hükmü uyarınca, hükümlü ve tutuklular kendilerine ve başkalarına zarar vermemeleri amacıyla, sakinleşinceye kadar, tedbir amaçlı ve geçici süreyle bu tür odalara alınabilmektedir.

5275 sayılı Kanununun 37 ve devamı maddelerinde hükümlü ve tutuklular hakkında uygulanacak disiplin cezaları açıkça belirtilmiş olup, kendisine veya başka kişilere zarar verme ihtimali bulunan hükümlü veya tutukluların bu odalara konulması disiplin cezası niteliğinde değil geçici süreli bir tedbir niteliğindedir.

II- İşkencenin önlenmesi ve bu yöndeki iddiaların ortadan kaldırılması, kişilere karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmış, bu yönde tüm denetim ve yargı mekanizmaları oluşturulmuştur. Bu çerçevede, Ülkemizdeki bütün ceza infaz kurumlarının faaliyet ve işlemleri çeşitli yönlerden denetime tâbi tutulmaktadır.

Ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri, idarî denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri, sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları, yine, sivil toplum denetimi kapsamında 6332 sayılı Türkiye İnsan Hakları Kurumu Kanunu hükümleri gereğince Türkiye İnsan Hakları Kurumu İşkence ve Kötü Muameleyle Mücadele Birimi, parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri, uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi ve Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu, tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolün (OPCAT) onay süreci 27/09/2011 tarihi itibarıyla tamamlanmış ve Ek Protokol 27/10/2011

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından periyodik aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleri ile ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular tarafından gerek doğrudan gerekse sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine titizlikle tevessül edilmektedir.

III- Çocuklara eğitim ve öğretim verilmesinin temel ilke olduğu bu kurumlarda, tutuklu ve hükümlü çocuklara yönelik olarak kurum içinde çok yönlü çalışmalar yapılmakta olup, bu çalışmalar kurumlarda bulunan öğretmen, psikolog ve sosyal hizmet uzmanları tarafından yerine getirilmektedir.

Kurumlarda birinci kademe okuma yazma ve ikinci kademe eğitimi kursları, örgün ve yaygın eğitime hazırlık ve destek kursları, açık ilköğretim okulu ve açık öğretim lisesi sınavları, üniversite giriş sınavları, meslek eğitimi kursları, sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler, kitaplık ve kütüphane faaliyetleri, psiko-sosyal hizmet servisi faaliyetleri yürütülmektedir.

Ayrıca, yeni ceza infaz kurumlarında uygulanan grup liderliği uygulaması ile pedagojik eğitim almış infaz koruma memurları arasından seçilen bir personel, sorumlusu olduğu çocuklara gündelik yaşam becerileri kazandırmakta, eğitim, spor, sosyal ve kültürel faaliyetlere katılımlarını sağlamaktadır. Bu görevli, zamanın tümünü sorumlu olduğu çocuklar ile birlikte geçirerek, akran zorbalığı gibi çocuklar arasında meydana gelebilecek istismar olaylarının önlenmesi görevini de yerine getirmektedir.

Kurumda, bu uygulamanın gerekleri doğrultusunda fiziki düzenlemeler yapılarak her çocuğun eğitim, öğretim ve sosyal etkinlikleri beraber geçirdikleri zamanlar dışında tek başına kalabilecekleri, uyuyabileceği odalar oluşturulmuştur. Çocukların barındırıldıkları üniteler, özel yaşam alanları hariç modern güvenlik sistemleri ile kontrol edilmekte ve böylece birbirlerine yönelik istismar olayları asgari seviyeye indirilmektedir.

Öte yandan, çocuk tutuklu ve hükümlülerin iyileştirilmesi ile tekrar suç işlemelerinin önlenmesi amacıyla ceza infaz kurumlarında akademik ve mesleki eğitim programları uygulanmakta, psiko-sosyal hizmetler sunulmakta, sportif ve sosyo-kültürel faaliyetler düzenlenmektedir. Bu kapsamda çocuklara özgü 7 ayrı psiko-sosyal destek müdahale programı geliştirilmiş olup, bu programların kurumlarda bulunan çocuklara, ailelerine ve kurum personeline yönelik olarak uygulanmasına devam edilmektedir.

IV- Ceza infaz kurumlarında hükümlü ve tutukluların hastalığı nedeniyle hekim tarafından reçete edilen ilaçları, 01/10/2013 tarihinde yürürlüğe giren Adalet Bakanlığı Kapsamındaki Kişilerin Türk Eczacıları Birliği Üyesi Eczanelerden İlaç Teminine İlişkin Protokol hükümlerine göre temin edilmektedir.

Doktor tarafından reçete edilen ilaçlar, kurum personelinin gözetimi altında, belirtilen doz ve sürede hükümlü ve tutukluya verilmekte, doktorun uygun gördüğü zamanlarda yapılan düzenlemelere göre ilaç tedavisine devam edilmekte veya tedavi sonlandırılmaktadır.

Hükümlü ve tutukluların muayene, tetkik ve tedavilerinde olduğu gibi ilaçlarının kullandırılmasında da herhangi bir keyfî uygulama söz konusu olmayıp, özellikle

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

antidepresan ilaçların kullanımında, uzman doktorların önerisi doğrultusunda hareket edilmekte ve gerekli hassasiyet gösterilmektedir.

V- İzmir Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta;

1- İzmir Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna haftanın üç günü Aile Hekimi görevlendirildiği, çocuklara doktor önerisi ve reçete dışında şizofreni, manik depresif ve majör depresyon ilaçlarının kesinlikle verilmediği,

2- Soru önergesinde adları belirtilen ilaçların doktor kontrolü altında ve reçete ile verildiği, hâlihazırda 9 hükümlü ve tutuklunun doktor reçetesiyle bu ilaçları kullanmaya devam ettiği,

3- İzmir Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılmakta olan çocuklara 60 güne varan hücre cezasının verildiği iddialarının gerçeği yansıtmadığı, "hücre hapsi"nin yetişkinlere uygulanan bir disiplin cezası olduğu, bu yüzden mevzuatımıza göre çocuklara disiplin cezası olarak hücre hapsi verilmediği,

4- Ceza infaz kurumu yöneticilerinin çocukları dövdükleri ve diğer çocukları da dövmeye zorladıkları iddialarının tamamen asılsız olduğu, kurumun tüm alanlarının toplam 288 kamera ile 24 saat sürekli olarak izlenmekte olduğu, dolayısıyla kurumda kalan tüm çocukların barındırıldıkları yerlerde sürekli nöbetçi memurlar ve kameralar vasıtasıyla takiplerinin yapıldığı,

5- Öte yandan; 03/06/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Hakları Komisyonunun; Kurumda inceleme yaptıktan sonra, iddia edildiği gibi cinsel istismar, taciz ve sistematik işkence gibi olayların olmadığı yönünde basın açıklaması yaptığı, bu iddialar ile ilgili olarak ayrıca, Kontrolörler tarafından 30/05/2013 ile 19/06/2013 tarihleri arasında kurumda gerekli araştırmaların yapıldığı, akabinde Aliğa Ceza İnfaz Kurumlarından sorumlu İzmir Cumhuriyet Savcılığının söz konusu olaylar ile ilgili olarak, Aliğa Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunduğu, ayrıca idarî soruşturmanın da başlatıldığı,

6- Kamera kayıtlarının silinmesi iddialarıyla ilgili olarak; Bakanlığımız Kontrolörleri tarafından yapılan incelemede, kayıtların muhafazasında herhangi bir boşluğun olmadığı, kameraların kesintisiz olarak hizmet verdiği, bu yüzden kayıtların silindiği iddialarının gerçeği yansıtmadığı,

7- Kurumda iki "süngerli oda" bulunduğu, bu odalarda hükümlü ve tutukluların 3 gün boyunca kaldıkları ve dövdükleri iddialarının da gerçek olmadığı, bu odaların hükümlü ve tutukluların zorunlu hallerde kendilerine ve çevrelerine zarar vermelerini engellemek amacıyla, çok kısa süreli olarak tedbir ve gözetim amacıyla kullanıldığı,

8- Kurumda içerisinde banyo, tuvalet olan ve havalandırma bahçesine bakan 100x120 cm ebâtlarında bir penceresi bulunan, 12,85 metrekarelik kullanım alanına sahip 12 müşahede odasının bulunduğu, bugüne kadar bu odalarda 3,5 ay kalan çocuk tutuklu ve hükümlünün olmadığı, bu odalarda işlemiş oldukları disiplin suçu nedeniyle kendisine ve çevresine zarar verme ihtimali olduğu değerlendirilen tutuklu ve hükümlülerin kısa süreli olarak tedbir ve gözetim amacıyla tutulduğu,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAĞ
Bakan